

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การชำระบัญชีวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๕(๖)/๑๑๘๑๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความว่า เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้นายนิวัติ แจ่มสุข เพื่อจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร” ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีอธิการ (ที่ถูกต้องเป็นอธิการบดี) เป็นผู้บริหารสูงสุดมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงาน และบังคับบัญชาพนักงานและบุคลากรต่าง ๆ ของวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของวิทยาลัย และมติที่สภาวิทยาลัยกำหนดหรือมอบหมาย การดำเนินกิจการของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้มีคำสั่งให้วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย พร้อมกับแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมทำหน้าที่แทนสภาวิทยาลัยนับตั้งแต่นั้นตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ และนำไปสู่การเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หลังจากมีการเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครแล้ว มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครโดยนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยโดยคณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร ได้มีมติให้ว่าจ้งนายจรัส ปิงคลาศัย เป็นผู้ชำระบัญชีของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร ผู้ชำระบัญชีได้สำรวจทรัพย์สินและหนี้สินของวิทยาลัย ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๐ พบว่า มีปริมาณรวมทั้งสิ้น ๒๗,๐๕๙,๒๐๗.๕๕ บาท (ยี่สิบเจ็ดล้านห้าหมื่นเก้าพันสองร้อยเจ็ดบาทห้าสิบบาทสามสตางค์) ได้แก่

๑. ทรัพย์สิน จำนวน ๔,๑๓๕,๐๙๔.๓๐ บาท (สี่ล้านหนึ่งแสนสามหมื่นห้าพันเก้าสิบบาทสามสตางค์) โดยวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครมีอาคารสิ่งปลูกสร้างซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินรวม ๓ แปลง ได้แก่

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๖๘ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑.๑ อาคารพร้อมที่ดิน จำนวน ๑๖ ไร่ ๒ งาน ตั้งอยู่ที่จังหวัด นครศรีธรรมราช

๑.๒ ที่ดิน จำนวน ๔๐ ไร่ ๑๖ ตารางวา ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม

๑.๓ อาคารพร้อมที่ดิน จำนวน ๑๑๑ ไร่ ๓ งาน ๑๐.๔ ตารางวา ตั้งอยู่ที่ จังหวัดสกลนคร

ในการนี้ ผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการประกาศขายทอดตลาดอาคารพร้อมที่ดินของ วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครแล้ว เป็นเงิน ๔,๙๗๕,๐๐๐ บาท (สี่ล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๒. หนี้สิน จำนวน ๒๒,๙๒๔,๑๑๓.๒๕ บาท (ยี่สิบสองล้านเก้าแสนสองหมื่นสี่ พันหนึ่งร้อยสิบสามบาทยี่สิบห้าสตางค์) ซึ่งปรากฏต่อมาว่า หนี้สินส่วนหนึ่งที่เป็นค่าใช้จ่ายในการ ลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาและค่าประกันต่าง ๆ อดีตนักศึกษาของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน ๔๓๗ คน ได้ยื่นฟ้องคดี (ที่ต้องเป็นได้ร้องทุกข์ต่อเจ้า พนักงานตำรวจให้ดำเนินคดี) นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข อดีตผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิต สกลนคร เป็นจำเลยในคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาต่อศาลอาญาและศาลอุทธรณ์ตามลำดับ (ที่ ถูกต้องเป็นพนักงานอัยการจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ยื่นฟ้องนายนิวัทธิ์ แจ่มสุข อดีตผู้รับ ใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเป็นจำเลยในคดีอาญาต่อศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช และศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ตามลำดับ) โดยมีคำขอให้นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข ชดใช้เงินส่วนที่เป็น ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียนและค่าประกันต่าง ๆ ที่ได้จ่ายไปก่อนที่วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จะได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ศาลอุทธรณ์ (ที่ ถูกต้องเป็นศาลอุทธรณ์ภาค ๘) ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๕๗/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๖๑/ ๒๕๕๑ (ที่ต้องเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๗๕๔/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๖๗/๒๕๕๔) ได้ พินึกษาให้นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข จำเลยคืนเงินให้โจทก์ (ที่ต้องเป็นบรรดาผู้เสียหาย) เป็นเงิน ทั้งสิ้น ๑๗,๔๕๙,๑๔๐ บาท (สิบเจ็ดล้านสี่แสนห้าหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงขอหารือ ดังนี้

๑. หนี้สินในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมนักศึกษาและค่าประกันต่าง ๆ ซึ่งเดิมจากการสำรวจของผู้ชำระบัญชี พบว่า ถือเป็นหนี้สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครด้วย แต่ เมื่อปรากฏว่าต่อมานักศึกษาดังกล่าวได้นำคดีไปยื่นฟ้องต่อศาล จนกระทั่งศาลอุทธรณ์พิพากษา ให้นายนิวัทธิ์ แจ่มสุข ชำระคืนให้กับนักศึกษาต่อไป หนี้ดังกล่าวยังถือเป็นหนี้สินของวิทยาลัย บัณฑิตสกลนครอยู่ต่อไปหรือไม่

๒. หากหนี้สินตามข้อ ๑. ยังเป็นหนี้ของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร และขณะนี้ไม่ สามารถติดตามเจ้าหนี้ได้ การชำระหนี้ให้เจ้าหนี้แต่ละราย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างไร

๓. แต่หากฟังว่า หนี้สินตามข้อ ๑. เป็นหนี้ส่วนตัวของนายนิวัทธิ์ แจ่มสุข ที่ จะต้องชำระคืนให้นักศึกษาเองตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ กรณีเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมสูงสุด

แก่นักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป เพื่อนำเงินมาชำระให้กับนักศึกษาตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง หนี้สินในส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมนักศึกษาและค่าประกันต่างๆ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ มีคำพิพากษาให้นายนิวัติ แจ่มสุข คินนักศึกษา ถือเป็นหนี้สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครหรือไม่ เห็นว่า รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยได้ออกใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครตามมาตรา ๑๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีนายนิวัติ แจ่มสุข เป็นผู้รับใบอนุญาต วิทยาลัยบัณฑิตสกลนครจึงเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๑๒^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ต่อมารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗^๓ อนุญาตให้นายนิวัติจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เป็นต้นไป แต่ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๕๔/๒๕๔๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๖๗/๒๕๔๔ ว่า นายนิวัติ แจ่มสุข ได้จัดให้มีการรับสมัครการเรียนการสอนขึ้นที่วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๕ โดยระหว่างนั้นทบวงมหาวิทยาลัยยังมิได้อนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาลัยเขตนครศรีธรรมราช แต่เพิกถอนอนุญาตให้นายนิวัติจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราชได้เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ จึงถือได้ว่า การดำเนินการของนายนิวัติ แจ่มสุข ก่อนวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เป็นการดำเนินการส่วนตัวของนายนิวัติ แจ่มสุข ก่อนที่จะมีการจัดตั้งวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราชอย่าง

^๑มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้ง หรือเปลี่ยนชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๙ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎทบวง

^๒มาตรา ๑๒ เมื่อรัฐมนตรีได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล นับแต่วันที่รัฐมนตรีได้ออกใบอนุญาต

การออกใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้ง หรือเปลี่ยนชื่อ หรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๓มาตรา ๑๗ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจจัดตั้งวิทยาเขตสาขาได้ และให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

วิทยาเขตสาขาต้องดำเนินการภายใต้ความรับผิดชอบของสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ โดยจะมีผู้บริหารวิทยาเขตสาขาซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งเพื่อบริหารงานของวิทยาเขตสาขาก็ได้

ลักษณะของวิทยาเขตสาขาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎทบวง

เป็นทางการ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้เช่นนั้น หนี้สินในส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมนักศึกษาและค่าประกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จะได้รับใบอนุญาตจัดตั้ง จึงมิใช่หนี้สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลต่างหากจากการกระทำของนายนิวัติซึ่งมีความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ที่ยื่นตามคำพิพากษาศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชว่า มีความผิดตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง^๕ มาตรา ๙๐^๖ มาตรา ๑๐๑ ทวิ (๑)^๖ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๑^๗ และมาตรา ๓๔๓^๘ และพิพากษาให้นายนิวัติชดใช้หนี้สินดังกล่าวคืนนักศึกษาจำนวน ๑๗,๔๕๙,๑๕๐ บาท (สิบเจ็ดล้านสี่แสนห้าหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

ประเด็นที่สอง หากหนี้สินตามข้อ ๑. เป็นหนี้ของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะต้องดำเนินการชำระหนี้ให้เจ้าหนี้แต่ละรายอย่างไร เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาแล้วว่า หนี้สินดังกล่าวมิใช่หนี้ของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาตามปัญหาที่หารือในประเด็นนี้

ประเด็นที่สาม หากหนี้สินตามข้อ ๑. เป็นหนี้ของนายนิวัติ แจ้งสุข สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อนำเงินมาชำระให้นักศึกษาตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ได้หรือไม่ เห็นว่า เรื่องนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ได้มีคำพิพากษาในคดีส่วนแบ่งให้นายนิวัติ แจ้งสุข ต้องชดใช้เงินคืนแก่นักศึกษาแล้ว การบังคับคดีจึงต้องเป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ ลักษณะ ๒ ว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบปี นับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดย

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๖มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๗มาตรา ๑๐๑ ทวิ ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ให้ประชาชนหลงเชื่อ

(๑) ตนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือได้รับความเห็นชอบให้เปิดดำเนินการในสาขาวิชาใดแล้ว ซึ่งเป็นความเท็จ หรือ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๙มาตรา ๓๔๓ ถ้าการกระทำความผิดมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำความผิดด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา ๓๔๒ อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

อาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นตามมาตรา ๒๗๑^๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงไม่มีอำนาจดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของวิทยาลัยบัณฑิตสกลนครเพื่อนำเงินมาชำระให้นักศึกษาตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ได้ ชอบที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะได้ดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมายต่อไป

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๑

^๙มาตรา ๒๗๑ ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น